

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoličino in oznanila (insetate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 218.

V Ljubljani, v soboto 23. septembra 1893.

Letnik XXI.

Vpliv člankov „Gorenjske planine v nevarnosti“.

Iz Trziča, 20. septembra.

Odkar je preminol razposajeni „Brencelj“, kateri je posebno v Trziču red pribrenčal in ondi pikal vročekrvna bitja, čitalo se je menda malo dopisov s tako pozornostjo, kakor gori omenjeni; seveda ima to svoj uzrok tudi v tem, da na šembrano redke čase kak dopis od nas zagleda beli dan. Imenovani članek je še v toliko na boljsem, da je bil od celega okraja navdušeno pozdravljen, le baron Born in „njegovi“ so se za ušesi praskali in jezili.

Bilo bi pač umestno, da bi se bila vsa stvar že mnogo poprej objavila; toda mi Trzičani smo že taki junaki, da radi le po gostilnah ugibamo, ali je na Dunaju ali v Trstu boljša ta ali ona jed in pijača; pa tudi politikujemo in kako drugo „pametno“ uganemo; toda v boj za občni blagor spuščati se, tega pa ne radi. Častno izjemo v tem delajo člani konference sv. Vincencija. Zato smo pa s toliko večjim veseljem pozdravili članke: „Gorenjske planine v nevarnosti“.

Priznati moram, da se je dopisnik mnogo trudil, ker pisal je temeljito, nič izmišljenega in pretiranega, ampak golo resnico. Da, še več! Zdi se mi, da je mnogo pikantnih stvari izpustil, ker jim ali ni mogel popolnoma do dna priti, ali pa ni hotel listu delati kakih sitnostij.

Mi, ki smo Borna in „njegove“ že od prvega početka po strani gledali in jih pri vsaki priliki obirali, zaklicali smo na povelje našega komandanta v proslavo „Slovenca“ trikrat „Živio!“ in

„Hoch!“ Na to grmelo je iz pušek, — seveda steklenih, — da se je ograja okoli Bornovega živalskega vrta majala, da so jeleni plahi sémtertja po goščavi begali, in da je Mallner v Ročevnici mislil, da se vsi njegovi sovražniki, katerih nima malo, drvé nanj. Prisegli smo tudi, kontraklubu zvesti ostati.

A tudi malomarneže je probudil in navdušil i „Slovenec“ i naše junaško obnašanje.

Kmetje po okolici, kateri se od zvitosti tujčevih planinarjev niso dali zapeljati, ukali so in še veselja ukajo, ker vidijo, da ima Slovenec prav in ne Bornovci. Zapeljani pa obžalujejo svojo nepremišljenost, a jo bodo še bolj.

Le nekaj ni bilo nobenemu povšeči, da je „Slovenec“ namreč premalo, ali le med vrsticami, se dotaknil glavnega Bornovca g. G., kateri je skoro največ zla učinil za naš okraj.

Pa saj vémo, da se o vsem tudi najčistejša resnica ne sme pisati. Vzlasti za gospode, kot je G., ki so jako natančni.

In skoro gotovo bi bili dobili namesto opisane g. G. v „Slovenca“ samo suho poročilo, da je bil list zaplenjen.

Sicer se pa imenovani gospod zelo prizadete ga čuti, in dobro vé, kaj nanj meri. Saj smo slišali, kako je rentočil in jezil se, ko je zvedel vsebino. Znano nam je, kako rad bi bil izvedel ime dopisovalčeve, ker mislil si je, da je morda njegova roka čezenj.

Tudi gospod baron, kateri slučajno na Bledu biva, izvedel je precèj, kaj se o njem piše. Dva dni po zadnjem članku pozval je k sebi nekega ljubljanskega odvetnika in mu po vzgledu Muhrove razodel svoje najsrčnejše želje. Ker pa je odvetnik izvedel, da je v članku gola resnica, se ni dalje pečal s stvarjo. Sicer bi bil že gotovo

kak popravek, ali kaka še daljša priloga prišla v dežel.

Pri nas nam tudi noben popravek ne spremeni prepričanja. Mi ostanemo zvesti udje kontrakluba, osnovanega proti Bornovcem.

Tudi Mallner in „zlata glava“ poiskala sta si urno „Slovenca“ in se potem od jeze za ušesi praskala, ker jima je „Slovenec“ resnico v obraz povedal; resnica pa v oči kolje.

Najbolj imenitno pa se je godilo z A. Ko je ta bral prvi del „Planine za kmeta“, je pohvalil članek. Drugi dan pride v znano gostilno, in ondi mu urno nekdo pokaže, da je tudi on napaden. On bere, a vsi navzoči se mu iz znanega uzroka silno krohotajo. To ga še bolj razljuti, zato zbeži iz gostilne z besedami: „Das ist ein Bubenstueck!“

Zaradi teh člankov je imel tudi posebno opravilo tržiški čuvaj javne varnosti. Kdo mu je je naložil, ni treba praviti.

Po našem okraju je hodil in prav previdno izpraševal gledé nekoga, kateri je na sumu strasne hudodelstva, da je Borna in same „njegove“ svetu odkril. Poizvedoval je tudi, če je res ta in ta „Slovenec“ po okraju brezplačno širil, ali jih ni morda masno prodajal itd.?

Če je to res, kaznovali ga bodo zaradi kolportaze, to je, ker je brez vsake pravice časopise prodajal prav tihotapsko, kakor naši očetje tabak in Čiči kavo.

Tak odmev našli so članki „G. pl. v. n.“ pri nas. A upam, da tudi po širni domovini niso ostali brezvspešni. Če drugega ne, vsaj pomilovati nas morate, ker si je že tretjino celega okraja, namreč nad 10.000 oralov, prilastil B. tujec.

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XVII. Gloria.

Dobil sem pri starinarju v roke slučajno latinsk rokopis, vezan v trdno svinjsko usnje. Meneč, da je ovekovečil v njem kak srednjevešk črnogled modrak globoke ali plitve svoje misli, kupil sem ga in vzradoščen odnesel na svoj dom. Vesel sem bil, in to po pravici!

Od nekdanj uže rad iščem in nabiram stare rokopise ter slične literarne paberke, hoteč proslaviti se kot slovstven zgodovinar ali uže kakor koli. Kot modern človek ravnam se namreč vsekdar in povsodi točno po modi. Ravno to paberkovanje pa je dandanes pri nas moderno.

Domov prišedši sesvalkal sem si cigareto, zapalil jo s pristnimi švedskimi Sakerhets Tändstikker utan svafvel och fosfor, položil knjigo na kolena in zvedavo pričel listati: Toda kedó popiše moje presenečenje in moj srd. Μηνιν αὐτὸς δὲα Παλαστειο Ἀχιλλεύος! Jaz — izborni poznavalec starin, prevaril sem se. Kupil sem v makaronski latinščini napisano knjigo neznanega pisatelja s čisto moderno vsebino. Žal mi je bilo denarja, še bolj pa žal, da mi je odšla uže skoro gotova, davnozasluzena slava. Srdit pričel sem čitati. In glej!

Lice se mi je polagoma zvedrilo in razjasnilo.

„Misli niso ravno napačne, to je res“, dejal sem sam seboj. Čital sem dalje in naposled sem se prepričal, da bi ne škodovalo, če bi kak odlomek izluščil iz okorne lupine in osnažil nepotrebne starinske navlake, ter ga podal slovenskemu občinstvu. Vzel sem tedaj peró in pričel prelagati. Kasneje kedaj izdam morebiti celo knjigo s prepotrebnim tolmačem vred, saj tudi to je dandanes v Slovincih moderno. Prevod ne rečem, da bi se mi bil posebno posrečil, vsaj veste kaj pravi Montesquieu (in njemu smete že verjeti) v svojih „Lettres Persanes“: „Les traductions sont comme ces monnaies de cuivre, qui ont bien la même valeur qu' une pièce d' or, et même sont d' un plus grand usage pour le peuple; mais elles sont toujours foibles et d' un mauvais aloi (LXXVIII).“

Osemnajsto poglavje ima naslov „Gloria“ in slóve — seveda precej okrajšano — tako-le:

„Mej modernimi bogovi in božicami, ki napolnjujejo dandanašnji Olymp, zavzema skoro najodličnejše mesto boginja Gloria. Ni ga skoro smrtnika, ki bi se vsaj nekaj časa v svojem življenju ne klanjal temu prejasnemu božanstvu. Neprenehoma dviga se Gloriji kadilo v azurne višave; no hvala Bogu, da jej prinašajo većinome le nekrvave daritve... Izjeme so seveda povsodi in kakor nekdanj, také velja še tudi dandanes, da

Wer seine Faust in Blut getaucht,
Der wird von Thoren angeraucht,
Wenn — wie des Meteores Pracht —
Er auch nur leuchtet eine Nacht....

Pred vsem povišuje seveda vsak samega sebe le-tej boginji na čast. Pisar naziva se zasebni ali pomožni uradnik, črevljar izdelovalec obuval, beznica hotel, učenec prvega razreda normalke studiosus litterarum, delarnica krojačeva tovarna. Vsak potepuh je plemenit, vsak mazač ali zakotni pisac doktor. Slepac, ki starim baburam za dober denar razlaga, katere številke naj stavijo v loterijo, imenuje se „največji matematik devetnajstega veka.“ Vsaka šivilja je milostiva, vsaka kravarica „ein feineres Extramadchen“. Štirileten paglavec je gospod, triletno dekletce góspica, in sicer po vrhu še ljubka, dražestna... Devetdesetleten stavec je še v najboljših letih, sedemdesetletna zaljubljena zarjavela devica pa jih ima komaj nekaj nad dvajset. Lov na redove, naslòve in druga odlikovanja je večji nego prej kedaj. Ljudje imajo v tem čisto prav. „La modestie serroit être la vertu de ceux, à qui les autres manquent“, dejal je prognani poljski kralj Stanislaw Leszczynski v prošlem stoletju.

V svojej mladosti smatra vsakdo za svojo sveto dolžnost, delati polomljene verze in snovati dolgočasne drame, nadejajoč se lovorjevih vencev in mramornih ter bronastih spomenikov. Kedor pa uže ne vé na drug način dospeti do slave, oblači se po najnovejšem pariškem kroju, daje okusne pojedine, dobi si kakorkoli naslov mecenata, usmrti se eventualno na kak posebno senzacionelen način ali pa zapusti iz samega častihlepja svoje premoženje temu ali onemu potrebnemu ali nepotrebnemu društvu.

Mi naj bodemo vsem rojakom po lepi slovenski domovini svarilen vzgled, kam pelje ne-marnost in brezbržnost. Pokažimo židom in privržencem njihovim, da pazimo na vsak njihov korak, da jih ne maramo sa sosede, da hočemo daleč od njih živeti, a nikakor ne z njimi. Njihove mešetarje pa ignorirajmo popolno in izključimo jih iz svoje družine.

Jaz mislim, da bodo naša glasila vsako poročilo o tej stvari rada sprejemala; zato naj si vsakdo stavi v dolžnost, da vse, kar se tiče kranjskih židov, njim sporoči, da se ves slovenski svet na to opozori. Poleg tega pa je tudi treba narod poučevati o preteči nevarnosti.

H koncu še jedno povestico!

Neki siromak ima svojo borno kočjo blizu Bornovega stanovanja pri sv. Ani nad Tržičem. Ker ta uborna kočja gospoda barona menda preživo uboštva in bēde človeškega rodū spominja, hoče jo na vsak način odkupiti in potem brez dvojbe odstraniti. Toda naš ubogi kočar bolj ljubi svojo slabo kočjo, nego bogatinove novce; zato je bilo zastoj vse pregovarjanje! In kaj se zgodi? Kočar s svojo družino služi svoj vsakdanji kruh pri rudokopu, koder je Born glavni akcijonar. In tam pri rudokopu se mu je reklo: „Če ne prodaste kočje, zgubite pri nas svoj kruh!“ — Ali je to tudi krščansko-socialno?

V srce se mi je smilil siromak, ko sem ga videl v Tržiču na trgu s solznimi očmi bridko tožiti svojo žalostno osodo. Šel je vprašat notarja za svēt, in kaj drugzega mu je mogel ta svetovati, kot naj prodā svojo kočjo.

Podobnih slučajev je še več. Vse kaže, da je poleg glavne smeri Bornove tudi osobje njegovo potrebno temeljite preosnove. Hvala „Slovencu“, da je opozoril ljudi, pa tudi Born in njegovo osobje! Kontraklub.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. septembra.

Izjemno stanje v Pragi. Srednješolskim učencem se je prepovedalo, v septembru, oktobru, novembru, marcu in aprilu zvečer izostajati na ulici čez osmo uro. V decembru, januariju in februariju morajo biti doma že ob sedmih in v poletnih mesecih pa ob devetih zvečer, da ne pridejo kje vmes, ko bi se začeli ljudje zbirati. Izjeme dovoljene so le, kadar gredo v gledališče in pa v posebno nujnih slučajih. Če dijak opazi, da se zbirajo ljudje, ima se precej umakniti v kake stranske ulice in naravnost po najkrajši poti iti domu. — „Narodni Listy“ vedó povedati, da je najvišje sodišče še le v dan pred razglasenjem izjemnega stanja se posvetovalo o odpravi porotnih sodišč za praški okoliš in

Če ga potem uže tudi ne slavé kot veleuma, naslov velicega, odločnega, požrtvovalnega rodoljuba, Maecena, odličnega narodnjaka itd. mu nikakor ne odide. . . . Seveda na izrek:

„Fu vera gloria? . . . Ai posteri

L'ardua sentenza . . .“

ne ozira se že zdavnej nihče več.

Jako hvalevredno in koristno delo je tudi paberkanje in pa prodajanje tujih mislij pod lastno etiketo . . . Tudi napadanje duhovitih mož, veleumov ni brez prida: na tak način pridobi si človek najlože ime sicer čemernega, a vendar globokomislečega, duhovitega človeka. Z jedno besedo: vsi brez izjeme se ga bojé in ga zato imenujejo veleuma.

Sploh veljá pravilo, da nikakor ni potrebno, da bi kdo kaj velicega storil, če hoče biti po smrti slaven. Treba je le, da ima nekaj prijateljev-kritikov in pa, da umrje še o pravem času. Saj toliko je gotovo, da bi marsikateri naših nesmrtnikov ne bil postal nesmrten, da ni še o praven času umrl . . . Kar se pa tiče kritikov, tudi ni tako težko dobiti mej njimi prijateljev. Treba samo hvaliti one možé, koji so monopolizovali pravico delati javno menenje . . .

Tako nekako glasi se v glavnih potezah prevod osemnajstega poglavja latinskega rokopisa, katerega sem zadnjič kupil pri starinarju. — Z nadaljnjim prevajanjem nočem mučiti za sedaj ni blago ni slabovoljnega čitatelja, pa tudi samega sebe ne . . .

v vladne želje privolilo, ne da bi bila imelo čas, stvar dobro premisliti.

Mladočehi in župan praški. 30 mladočehskih praških mestnih odbornikov se je bilo obrnilo na župana, da skliče izredno sejo mestnega zbora, v kateri bi govorili o izjemnem stanju. Župan je pa to njih prošnjo vrnil, ker ni dovolj jasno postavljena, zlasti ni v njej nobenega predloga, o katerem se naj bi posvetovalo. Mestni red pa zahteva, da se mora v tacih prošnjah navesti konkreten predlog. Sicer se pa tudi dá domnevati, da prošnjikom ni za kako stvar, ki spada v področje mestnega zastopa, temveč le za politične in državno-pravne stvari, katere rešiti pa imajo postavodajni zastopi. — Mladočehi so hoteli mestni zbor zaplesti v to stvar, ali kakor se vidi, se jim ni posrečilo. Sami so zakrivali izjemno stanje, naj se tudi sami iz njega pomagajo. Razprava v mestnem zboru bi tudi drugzega ne dosegla, da bi se zbor razpustil in imenoval vladni komisar.

Mirko Hrvat. Predčeraš je v Djakovu umrl predsednik hrvaškemu saboru, Mirko Hrvat, v 65. letu. Pokojnik je bil sin nekega mesarja v Zagrebu. Po dovršeni gimnaziji je vstopil v bogoslovje, ali je kmalu prestopil k pravoznanstvu. Leta 1848 je pripadal k naprednejšim hrvaškim radikalcem. Nekaj časa je bil odvetnik, potem ravnatelj Strossmayrjevih škofijskih posestev. Leta 1873 je bil še v opoziciji v vereškem županjskem zastopu in s svojim govorom prepredil, da se ni poslala deputacija k kraljevemu kronanju v Budimpešto. Od 1773. leta pripada Mirko Hrvat vladni stranki in od 1886. leta je predsednik hrvaškemu saboru. Leta 1887 je bil odlikovan s komturnim križem Franca Jožefa reda. Pokojnik je bil v hrvaškem saboru od 1861. leta. Bil je jako strog predsednik saboru in je opoziciji jako rad kratil svobodo govora.

Protisemitje v Nemčiji se močno gibljejo. Sedaj imajo shod za shodom, na katerih se posvetujejo o programu in organizaciji svoje stranke. Opaža se pa nekaj jako sumljivega. Kakor so židje znali socialne demokrate porabiti v svoje namene, ravno tako že sedaj gledajo po svojih prijateljih mej protisemiti. Marsikomu se boče čudno zdelo, da bi židovski vpliv segal tudi v vrste protisemitov, ali je vendar tako. Najeli so nekatere ljudij, da so na protisemitskih shodih začeli agitacijo proti plemstvu. Drugi protisemitje so jim šli na led in sedaj se po protisemitskih shodih v Nemčiji že pridno zabavlja proti plemenitašem in pa zahteva, da se odpravijo vsi plemenitaški naslovi. Vse to pa ima le namen, pozornost ljudstva odvrti od židovstva in ga nahujskati proti plemstvu. Vidi se torej, kako znajo židje vse izkoristiti v svoje namene in kako si znajo povsod svoj vpliv pridobiti.

Bavarski deželni zbor se snide dne 28. t. m. Liberalci nič prav ne zaupajo kmetski stranki. Mnogo so pripomogli tej stranki, da je spravila nekaj svojih mož v zbor, ali zdaj se pa kaže, da bodo v vseh glavnih, zlasti gospodarskih vprašanjih hodila s katoliško stranko. To je tudi čisto naravno. Z liberalci kmetska stranka hoditi ne more, ker so nasprotniki kmetskega stanu. Liberalne težnje v gospodarskem oziru merijo na to, da uničijo kmetski stan. Take stranke pa seveda kmetski zastopniki podpirati ne morejo, če nočejo zgubiti vsega zaupanja pri svojih volilcih. Ker je kmetska stranka preslaba, da bi mogla sama kaj opraviti, je pač čisto naravno, da se bode morala opreti na katoliško stranko, če tudi jej je nasprotovala pri volitvah.

Porusenje Finske. Rusija vedno bolj izožuje samoupravo Finske in vedno bolj v tej deželi pospešuje porusenje. Sedaj misli finsko vojsko tesneje spojiti z rusko. Vpeljal se bode pred vsem ruski poveljstveni jezik, postavilo se bode več ruskih častnikov k finski polkom, finski častniki pa pridejo k ruskim polkom. Fincem seveda to ne bode povsem po godu, ali kaj hočejo, proti močnejšemu se ne morejo braniti. Dolgo ne bode, pa bode od finske samouprave ostal le še prijeten spomin. Pod vlado sedanjega carja se zmatra za glavno nalogo porusenje vse države. V tem smislu se deluje proti Poljakom, Nemcem in Fincem. O kaki jednakopravnosti torej tudi v Rusiji ni več govora.

Italijanske finance so silno slabe. Za minolo leto se je vkupe pokazalo 66 milijonov lir primanjkljeja. Nezaloženih državnih dolgov je 600 milijonov lir. Da se naredi red v državnem gospodarstvu, bi se morali letni dohodki prihodnjih deset let povekšati za kakih 100 milijonov, ali pa pri-

merno privarovati pri državnih troških. Poslednje je silno težavno. Vojni in pomorski budget sta se znatno znižala, in sedaj se troški za vojaštvo ne morejo znižati drugače, da se odpravita dva voja, kar bi pa škodovalo brambeni moči države. Dohodki bi se pa drugače ne dali povekšati, če se vpelje progresivni davek. Vlada in zbornici bodo imeli še dovolj težavnega dela, da naredé red v državnem gospodarstvu.

Socijalne stvari.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani.

Prvi slovenski katoliški shod se je pečal tudi s socialnim vprašanjem in sklenil o tem veliko koristnega. Tako je vzbudil mej drugim tudi denarni zavod, ki se imenuje „Vzajemno podporno društvo v Ljubljani, registrirana zadruga z omejenim jamstvom.“ — Temu društvu je namen vspešbujati varčnost; člani njegovi vlagajo namreč v kratkih obrokih male svote denarja in si s tem polagoma prihranijo glavnico, ki se jim jako dobro obrestuje. Zraven ima pa društvo tudi namen izposojevati svojim članom denar za zelo majhne obresti. Društvo s tem pospešuje trgovino, obrte in sploh zasebno gospodarstvo. Kako je urejeno, kaže to-le pojasnilo.

1. Kako je razdeljeno vzajemno podporno društvo?

Ta denarni zavod razdeljen je v odseke, katerih vsak traje 7 $\frac{1}{2}$ leta. Prvi odsek se je začel dné 1. svečana letošnjega leta in k njemu se ne more več pristopiti. Drugi odsek se pa prične dné 1. prosinca 1894 in oglasi se sprejemajo že od 1. oktobra 1893 naprej. Vsako leto se prične nov odsek, tako, da bo po preteku prvih 7 $\frac{1}{2}$ let naprej — vedno sedem odsekov. Ko preteče za tak odsek sedem let in pol, preneha za tisti odsek vplačevanje in vsak udeležnik dobi nazaj vplačano svoto z obrestmi vred, kakor jih izkaže vsakokrat čisti dobiček. Tisti pa, ki si je denar izposodil, je v teku teh 7 $\frac{1}{2}$ let popolnoma poplačal svoj dolg, in dobi ravno tako svoj delež čistega dobička, kakor upnik; tako sta si oba — dolžnik in upnik popolnoma jednaka, ko se razdeljuje čisti dobiček. Ko se dobiček razdeli, je dotični odsek popolnoma končan.

2. Kaj mora storiti, kedor hoče postati član društva?

Kedor hoče postati član društva, mora se vpisati vsaj z jednim deležem. Ko vstopi, mora plačati 1 gold. vstopnine. Delež znaša 390 kron ali 195 gold. Tega pa ne plača na enkrat, marveč vsak teden le po jedno krono ali 50 kr., tako, da vplača vso svoto v 390 tednih ali 7 $\frac{1}{2}$ letih. Seveda med tem časom ne sme prenehati z vplačevanjem, kajti red mora povsod biti, posebno pa pri denarnem zavodu.

3. Koliko si more vsak član izposoditi pri društvu?

Pravico pa ima deležnik na vsak delež dobiti posojilo 400 kron, ali 200 glđ.; ako ima 5 deležev 2000 kron ali 1000 glđ. itd. Za vsako tako posojilo mora dati prositelj varnost, katera more biti sledeča:

1. jeden dober porok, ali če previdi ravnateljstvo, več porokov;

2. zastava vrednostnih papirjev ali premičnine, predznanba na plačo in penzijo in če se spozna za potrebno, zastava police kacega avstrijskega zavarovalnega društva;

3. zastava zemljišč ali vknjiženih tirjatev.

Vsa z dolžnim pismom spojena dela kakor: prepisovanja, intabulacija itd. se pa izvrše na kolikor mogoče varčen način v pisarni sami; notarju se dá le to, kar je po postavi neobhodno potrebno. Na ta način ima tisti, ki išče pri tem društvu denarja, jako malo stroškov, ker pisarna dela vse to brezplačno in zaračuni same kolke.

4. Koliko se mora plačati obrestij za posojilo?

Deležnik, ki dobi pri društvu posojilo (predujem), plačuje za vsakih 100 glđ. ali 200 kron po 14 kr. obresti na teden, za 200 gold. 28 kr. itd. Zraven pa plačuje, kakor poprej po 50 kr. ali jedno krono na teden, torej plačuje vsega skupaj za posojenih 100 glđ. 64 kr. na teden, za posojenih 200 glđ., 78 kr. itd.

5. Ali so obresti ugodne?

Član „vzajemnega podpornega društva“, ki dobi posojilo, plačuje tedaj od vsakih posojenih 100 gl. po 14 kr. na teden. To znaša ravno $7\frac{1}{4}$ od sto. Na prvi pogled se vidijo te obresti jako velike, toda v resnici so jako ugodne. Omenili smo že, da imata upnik in dolžnik oba isto pravico do čistega dobička po preteku $7\frac{1}{4}$ let, to je po preteku odsekove dobe. Pri končnem računu pa smemo za trdno upati, da pride na vsacega deležnika, (upnika ali dolžnika to je vse jedno) čistega dobička od vplačanih 200 gl. to je od deleža, 5 od sto; dolžnik plača toraj prav za prav le $2\frac{1}{4}\%$, ker dobi od $7\frac{1}{4}\%$ 5% nazaj. Tako ceno ne posojuje noben drug denarni zavod. Ne le da je dolžnik tako rekoč igraje povračeval dolg, dobi še po preteku odsekove dobe obresti od tistega denarja nazaj, s katerim je poplačeval svoj dolg. Kedor je bral resolucije I. slov. katol. shoda, izprevidi, da ta zavod deluje v tem smislu, in hoče v resnici pomagati srednjemu stanu, kakor obrtniku, kmetu ali malemu uradniku, in rešiti ga prvič iz rok brezsrčnih odedruhov, drugič pa mu pri izposojevanju denarja staviti najbolj ugodne pogoje z najmanjšimi stroški; z jedno besedo: zavod hoče v resnično narodnem smislu za slovenski narod izvrševati pravo narodno delo.

6. Kako posluje vzajemno podporno društvo?

Poglejmo si v vzgledu, kako posluje vzajemno podporno društvo.

Za 1 delež se plača po 50 kr. ali po 1 krono na teden
za 2 deleža po 1 gl. — " " 2 " "
za 3 " " 1 " 50 " " 3 " "
za 4 " " 2 " — " " 4 " "

Pravico ima dobiti za vsak delež posojila 200 gl. ali 400 kron, torej:

za jeden delež 200 gl. ali 400 kr.
za 2 deleža 400 " " 800 "
za 3 " " 600 " " 1200 "
za 4 " " 800 " " 1600 "

i. t. d.

Plača pa za to: Ako vzame posojilo

200 gl. (400 kron) plača na teden kap. gl. —50, obresti gl. —28 = gl. —78
400 " 800 " " " " " gl. 1—, obresti gl. —56 = gl. 1-56
600 " 1200 " " " " " gl. 1-50, obresti gl. —84 = gl. 2-34
800 " 1600 " " " " " gl. 2—, obresti gl. 1-12 = gl. 3-12

i. t. d.

Na ta način preračuni si lahko vsak, ki ima kak delež, koliko mora plačevati na teden, in ako hoče posojilo, koliko znašajo obresti. Seveda si lahko izposodi vsakdo katero svoto koli si hoče, da le ne presega deleža; toraj vzame lahko na posodo tudi n. pr. 50 gl. Za to plača glavnice 50 kr. in dotične obresti.

Za pokritje pisarniških stroškov mora vsak deležnik pri vstopu plačati enkrat za vselej za vsak delež 1 gl. ali dve kroni; tisti pa, ki si izposodi denar, za 100 gl. 50 kr., ali za 200 kron eno krono. Člane sprejema ravnateljstvo, kateremu je treba naznaniti pristop.

7. Kako se plačuje?

Plačuje se v uradnih dnevih v društveni pisarni vsak ponedeljek in torek od 9—12, in od 3—5. Ako je ta dan praznik, pa dan pozneje. Plača se lahko tudi za več tednov ali mesecev naprej. Vsako vplačilo zaznamuje se v posebni knjižici, katero dobi stranka v roke. Ta knjižica se tudi lahko po želji stranke shrani v društveni pisarni.

Ker je pa mnogim pretežavno prihajati vsak ponedeljek v Ljubljano in plačevati dotične krajcarje, odredilo je ravnateljstvo, da se lahko po pošti pošilja denar. Da je to ceneje, dobi vsak član, kateri želi, takozvane „poštne čeke“, katerih jeden stane 3 krajcarje. Tam se zapiše samo svota, katera se želi poslati in ime pošiljavčeve. Pošlje se pa na jeden ček denarja, kolikor hoče in ni treba nobene marke pritiskniti. Zato je najbolje, če se v jednem kraju vsi združijo in da jeden za vse pošilja denar v Ljubljano. Sploh pa daje društvena pisarna (Kongresni trg št. 17) vsakomur, ki bi se želel o kaki reči poučiti, drage volje pojasnila.

8. Kedaj se lahko pristopi za II. odsek?

Prvi odsek pričel se je letos 1. svečana in bo trajal $7\frac{1}{2}$ leta. Drugi odsek prične se s 1. januarjem 1894 leta in bo trajal tudi $7\frac{1}{2}$ leta. Da se poslovanje olajšuje, prične se pa sprejemanje članov za drugi

odsek že s 1. oktobrom letošnjega leta in traja 3 mesece do 31. decembra 1893, Tisti, ki želé k društvu pristopiti, naj blagovolé to naznaniti pismeno ravnateljstvu, ali pa osehno v pisarni ob uradnih urah, v ponedeljek in v torek od 9—12, in od 3—5. Vsak mora takoj plačati 1 gl. vpisnine, ki se mu pa vrne, ako se ne sprejme.

Tisti, ki zamudé ta obrok, ne morejo več pristopiti, ker s 1. januarjem 1894 neha sprejemanje članov za II. odsek. Izjemno sme dovoliti ravnateljstvo kasnejši pristop. Dne 1. januarja 1895. leta prične se III. odsek, itd. do VII. Potem pride zopet I. na vrsto, ker njegova doba $7\frac{1}{2}$ let bo že ta čas pretekla itd.

Vloženi denar izplačuje se, kakor je bilo že omenjeno, po preteku dobe odseka, to je po $7\frac{1}{2}$ letih, in sicer kapital in obresti.

Iz dosedaj navedenega se tedaj razvidi, da je ta na podlagi resolucij I. slovenskega katoliškega shoda ustanovljeni denarni zavod v resnici zato ustanovljen, da pomaga ljudstvu, da ga napeljuje k varnosti, in s tem varuje gmotnega propada, z jedno besedo, da skrbi, kakor mora skrbeti vsak pravi narodnjak za svoj narod, dejansko ne samo s praznimi besedami. To dokazuje tudi, da člani ravnateljstva in vodja pisarne g. J. Prosene delujejo brezplačno.

Podpisano ravnateljstvo vabi s tem k obilnemu pristopu.

Ljubljana, dné 15. septembra 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Kongresni trg št. 17.

Ravnateljstvo:

Simon Pogačar,

vojaški oskrbnik v pok. in hišni posestnik v Ljubljani, načelnik.
Andrej Zamejic, Dr. Vinko Gregorič,
stolni kanonik itd., načelnika primarij deželne bolnice, načelnika namestnik.

Feliks Stegnar, Franc Petrič,
c. kr. učitelj in dež. poslanec, trgovec, zapisnikar.

Ivan Fabian, trgovec in posestnik; Dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja in izdajatelj Slovence; Andr. Kalan, stolni vikar, urednik in hišni posestnik; Karol Klun, stolni kanonik, deželni in državni poslanec; Ferdo Kozak, mesar in posestnik; Martin Malenšek, mestni župnik, Ivan Mathian ml. prokurist tvrde „Ivan Mathian“; Janez Oblak, mestni kapelan; Franc Peterca st., trgovec in posestnik; Ivan Peterca, posestnik in trgovec; Fran Povše, vodja kmetijske šole, veleposestnik, državni in deželni poslanec; Dr. Fran Papež, odvetnik in dež. glavarja namestnik; Fran Rojnik, trgovec; Josip Šiška, kn. šk. tajnik in posestnik; Dr. Ivan Sušteršič, odvetniški kandidat.

Uradni vodja:

Josip Prosenec.

Razgled po slovanskem svetu.

iz Prage.

Zadnjič sem že pisal, kakšen narodnjak je Mladoček Breznovský. V Příbramu je razvijal svoj program kot kandidat za poslaniški mandat v ti okolici. (Staročehi se volitve ne bodo vdeležili). Po končanem govoru mu je pokazal dr. pl. Aleman številko „Hlasu Nár.“, v koji je njegova narodnost popisana. Gospod ni mogel tajiti tega, je tedaj rekel po kratkem premisleku: „to se odstrani!“ Za tem je bil razglašen za kandidata. — Mnogo čeških in moravskih učiteljic je imelo v Pragi duhovne vaje. Po sklepu so se peljale na sv. Hostýn, Velehrad in sv. Kopeček pri Olomucu. Kaj porečejo temu njih liberalne tovarišice, za to se menda ne bodo dosti menile. Bog jih krepčaj! — Na Vinohradih so posvetili v cerkvi, ki bode kmalu dozidana, nove zvonove. Najmanjšemu so dali ime Marije Device, štirim drugim pa imena čeških patronov: sv. Vavclava, sv. Ljudmile, sv. Prokopa in sv. Vojteha. Češko ljudstvo imenuje slavnost posvečenja zvonov krst. — V Plznu je nekdo zavratno umoril žida Weissa, misleč, da bode pri njem dobil mnogo denarja, ker je hotel isti v Ameriko za svojo družino, a denarja ni našel pri njem nobenega. Radi svojih praznikov je peljal svojo kravo k znanemu kmetu, da bi te dni za njo skrbel, ker se nobeden žid ne sme ob praznikih in sobotah kakega dela lotiti. — Dne 24. oktobra bodo vo-

litve v mestni zbor v Starem mestu, Novem mestu, Mali strani, Hradčinu in Jožefovu. — V Postoloprutih si Nemci na vso moč prizadevajo prisiliti češke stariše, da bi pošiljali svoje otroke v nemške šole. Posebno goreča sta župan Kraus in Hoffenthal, oskrbnik kneza Schwarzenberga. Zadnji deluje vzlic odločni prepovedi kneževi. — Karol grof Coudenhove, ki je bil sadnje dni v Libercih kot deželni komisar, je imenovan namestnikom deželnega predsednika. — Manevrov pri Příbranu se je vdeležil tudi nadvojvoda Albrecht. Deputaciji duhovnikov je rekel, da obžaluje, da ne more to pot obiskati slavne Božje poti na sv. Gori. Vojaki so pa po jednem končanem manevru šli na sv. Goro ter se jih je kakih 3000 vpisalo v bratovščino brezmadežnega srca Device Marije; med njimi se je nahajalo tudi več častnikov. Lepo je govoril svojim vojakom neki dragonski ritmojster, ko so ga prosili za dovoljenje podati se na sv. Goro: „vsi pojedete in jaz z vami!“ In šli so. Pred cerkvijo so stoptili raz konje, polovica je šla notri, molila jedno uro, med tem ko so drugi zunaj konje držali, potem so se zvrstili. Vsa okolica je imela na tem spodbuden vzgled. — Sedaj pa še nekaj o izrednem stanu v Pragi. Naredbe in ukazi so že gotovo znani, vsaj se je kakor blisk po svetu razširilo. Sedaj bi se lahko Mladočehi med seboj pozdravljali: Kam smo prišli? Ščuvanje, razsajanje, uničevanje orlov itd. je moralo tako posledico imeti. Policija ima vedno dosti dela. Nikjer ne sme stati več ljudij skupaj, koj jih razženejo. Dobre priprave so bile tudi ob odhodu 28. polka v Linec. Na Smíchovu se je zopet dogodil izgred. Osoda onih, ki so bili dosedaj prijeti, ne bode prijetna. In na Češkem se sploh pazi na ptičke, ki bi hoteli pomazati cesarske orle. Tako so na pr. prijeli v Taboru dva akademika, ker na nje sum leti radi pomazanja cesarskega orla na splotju okrajnega sodišča. Seveda se hočejo posebno „Nar. L.“ očistiti, imajo se za mučence. Njih domoljubje se je pa tudi v najboljši luči pokazalo. Ko je bil prepovedan shod in banket v proslavo reškripta, sta se g. Gregr in Sokol ustavljala. Prvi je hotel po vsej sili govoriti, drugi pa ostati. Ko je rekel Grégru komisar, da govoriti ne smé, mu odgovori: hočem! Ne smete! In gospod Grégr se je kot modrejši udal. Iz Zofinskega otoka se je podala cela truma k Chodeři, kjer se je pela „prekrasna“, in gotovo domoljubna (!) pesem, ki je vredna, da zvé tudi slovenski narod! „Já mám trakař (samokolnica) novej, — vozim na něm volej, — od městečka ko vsi, — děvčátka kupte si — brabancovej volej!“ To je vendar kaj?! In Grégrovo glasilo se še drzne pisati: ljudstvo je pelo domovinske pesmi!! Daleč je prišlo, daleč. Vest, da hoče J. Gregr predstaviti svoj časopis v Bruo se potrjuje, zakaj telegrafično se sem naznanja, da je iskal že prostora. Začel bi ondi z 11. okt. Srečno pot!

Dalmatinske novice.

Iz „Glasnika“, glasila nezjedinjenih Grkov, prijavljamo te-le vrste: „Siromak-papež, on bi želel, da reši „razkolne jutrovece“ in da jih uvede v blaženstvo Vatikana, a tu mu „razkolkniki“ delajo samo sitnosti in se še norčujejo iz njegovih okrožnic in njegovih zborov.“ Te grde besede označujejo, kako nizko mislijo Srbi o cerkvi in kako malo jim je mar najsvišenejša misel — zjedinjenje zapadne in vzhodne cerkve. — Od 9. do 14. t. m. je bila zanimiva sodnijska razprava pred porotnim zaderskim sodiščem. Na zatožni klopi je sedel A. Belamarić, težak iz Sibenika. Obtožba ga je dolžila, da je s kamenom napadel dr. Zlatka Zlataroviča z namenom, ga usmrtiti. Zadel ga je v glavo s kamnom nad dve kile težkim in ranjenec je moral do dva meseca se zdraviti. Vzrok temu napadu je bil političen in zato je ta razprava tem znamenitejši. Dr. Zlatarević je iskren pravaš čiste boje; Belamarić je pa pristaš bivšega sibienskega župana vit. pl. Šupuka, ki je pravaštvu hud nasprotnik. — Porotniki so obtožbi ugodili in Belamarić je bil obsojen na 11 let težke ječe. Branil ga je dr. P. Klaić. — Čudne stanje mora biti v Dalmaciji. Dne 11. t. m. je pel novo mašo č. g. M. Čorić v Vodice. Kakor je umevno, bilo je več napisov ob tej priliki na slavolokih in drugod. Žandarji so pa, brzojavno obveščeni, šest takih napisov novomašniku v čast zaplenili. V obče se tam zaplenjuje marsikaj, kar bi drugod nikakor se ne štelo nevarno. Leta 1891 je pel na Dunaju novo mašo Hrvat s Krka. Iz Zadru mu je brzojavil prijatelj te-le besede: „Naj sretnijem

danu života, vriednom sinu crkve, učitelju, bravnice zapuštene i potlačenog naroda" in ta brzjav je bil — zaplenjen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. septembra.

(Z Dunaja) se nam piše: Ministersvo notranjih zadev še vedno ni rešilo rekurza vloženega po osnovalnem odboru „Daničinem“ proti odloku nižjeavstrijskega namestništva zaradi prepovedi osnovanja „Katoliško-slovenskega akademičnega društva na Dunaju“. Ker se torej še ni moglo najeti primerno društveno stanovanje, kjer bi se oglašali akademiki slovenski nameravajoči pristopiti društvu, naznanja osnovalni odbor tem potom, da ima vsako soboto ob 1/8. uri sestanek v Eigenseder-jevi restavraciji I. Volksgartenstrasse št. 3, nasproti justični palači. Osnovalni odbor je radovoljno pripravljen podati somišljenikom vsa pojasnila gledé vpisovanja, podpornih zavodov za velikošolce itd. Pisma sprejema Viktor Zupanc na Dunaju, I. Bauhensteingasse št. 3, III. nadstropje. Pri tem členu osnovalnega odbora oglasi se radi pojasnil lahko vsakdo popoldne od 3. do 6. ure.

(Notranjska deželnozborska volitev.) Prejeli smo nastopno vabilo: Gg. volilce notranjskih kmetških občin uljudno vabim k volilnemu shodu, kateri bo de v nedeljo dne 1. oktobra t. l., ob 4. uri popoldne v gostilni g. M. Vičiča v Postojini, da določuje o kandidaturi za deželnozborsko volitev.

Dr. J. Vošnjak, dež. poslanec.

(Pred otvorjenjem državnega zbora) zberó se načelniki Hohenwartovega kluba na Dunaju v posvetovanje o svojem prihodnjem delovanju.

(Otvoritev železniške proge Ljubljana-Kočevje) naznanja se občinstvu ravnokar po lepakih; javnemu prometu izroči se proga dne 28. septembra.

(Iz Metlike.) 22. septembra t. l.: V deputaciji, ki se bo poklonila trgovinskemu ministru 27. t. m. v Kočevju, izvoljeni so: France Dovgan, prošt, vitez dr. Jožef Zavinšek, graščak, in Anton Prosenik, trgovec. Ta deputacija ima v prvi vrsti namen, ministru izraziti želje po podaljšanju železnice iz Novega Mesta v Belo Krajino. Dal Bog, da bi dosegla kaj; ne dal Bog, da bi sosedje Črnomaljšani hodili svoja pota in kaj nasprotovali, sicer se nam bodo smejali Kočevjarji in oni imeli dobiček.

(Koledar kat. tiskovnega društva) za l. 1894 je razposlan. Ako bi kateremu gospodov društvenikov ne bil došel, blagovoli to naznaniti odboru.

(Volitve za delavsko zavarovalnico proti nezgodam.) Dne 16. t. m. je bila v Trstu volitev načelstva in razsodišča delavske zavarovalnice proti nezgodam za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo. V načelstvo so voljeni kot zastopniki podjetnikov za 1. kategorijo državni poslanec Jožef Kušar iz Ljubljane, za 3. kategorijo Henrik vitez Záhony, tovarnar v Trstu, za 5. kategorijo Leopold Brunner, ravnatelj predilnice v Ajdovščini. Kot zastopniki zavarovancev voljeni so v 1. kategoriji Sokrat Cufodonti, mlinski vršbeni uradnik v Trstu, za 3. kategorijo inženir Feliks Darmiani v Trstu in za 5. kategorijo tehnični kemik Valter Braida v Trstu. V razsodišče voljen je za zastopnika podjetnikov pivarniški ravnatelj v Trstu, Gustav Pach, za zastopnika zavarovancev pa lloydov uradnik Marko Franceschetti. Za namestnika v načelstvo je voljen od podjetnikov v 1. kategoriji posestnik mlina v Trstu, Demeter Economo, v 3. kategoriji tovarnar v Ljubljani, Janez Baumgartner, in v 5. kategoriji Edvard vitez Strudthoff, prokurist v Trstu. Kot zastopnik zavarovancev je voljen v 1. kategoriji direktor parnega mlina v Ljubljani, Friderik Bürger, v 3. kategoriji delovodja tobačne tovarne v Ljubljani, Franc Škof, in v peti kategoriji Avgust Hynek, klepar v svilni predilnici v Gradežu. Kot namestnik v razsodišče je voljen kot zastopnik podjetnikov posestnik tiskarne v Ljubljani, Otomar Bamberg, in kot zastopnik zavarovancev papirniški ravnatelj v Medvodah, Gustav Dietrich.

(Javna tombola.) Eminentno dobrodelno „prvo ljubljansko društvo za podporo in oskrbljevanje bolnih in obnemoglih društvnikov“ dobilo je od pristojnega oblastva dovoljenje, da priredi v nedeljo dne 1. oktobra t. l. v proslavo imendana Njega Veličanstva cesarja Franc Jožefa I. ob 3. uri popoldne na Kongresnem trgu javno tombolo, na katero opozarjamo čitatelje našega lista. Predno se začne tombola, igrala bode na Kongresnem trgu od 2. do 3. ure vojaška godba pešpolka št. 27. kralj

belgijski. Društvo je določilo jako lepe dobitke v skupni vrednosti 550 kron. Prva tombola znaša 200 kron v zlatu, druga 100 kron, potem 5 tern po 10, 4 kvaterne po 20 in 3 kvinterne po 40 kron v srebru. — Tablice po 40 vinarjev ali po 20 kr. za tombolo se dobivajo v vseh trafikah, v dan tobole pa je bodo od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne prodajali ambulanti prodajalci in na odru na Kongresnem trgu. Nadejamo se, da se dobrosrčno ljubljansko prebivalstvo mnogoštevilno odzove pozivu društva, čegar dobri namen pospeševati bi se moral vsakdo šteti v dolžnost.

(Brzjavna postaja.) Otvorila se je na Razdrtem nova brzjavna postaja. S tem je ustrezno prizadetim krogom.

(Iz Gorice.) C. sarica Elizabeta pripeljala se je v sredo zvečer z vlakom ob 6. uri 46 minut in en četrt ure zamude na goriški kolodvor „incognito“. Po en četrt urnem prestanku odpeljala se je proti Dunaju.

(Nove maše.) C. gosp. Alf. Blažko imel bo novo mašo v Lokavcu pri Ajdovščini dne 1. oktobra. C. g. Ivan Koršič dne 1. oktobra v Solkanu. — C. g. Ivan Drmastija imenovan je prefektom v malem semenišču v Gorici.

(Na sv. Gori) pri Gorici obhajala se bode prihodnjo sredo, četrtek in petek slovesno tridnevna pobožnost v spomin stoletnice obnovljenja bčje poti dne 29. septembra 1793. V sredo zvečer in v četrtek zjutraj bode slovenski govor. V četrtek bodo imeli pontifikalno sv. mašo prevzvišeni gospod nadškof.

(Prihod c. in kr. pehotnega pešpolka kralj belgijski) št. 27. ki ostane v Ljubljani za posadko, naznanjen je od mestnega vojaškega poveljništva na danes zvečer okoli 10. ure.

(V podporo plovbe na jadra na Jadranskem morju) predložil bo trgovinski ministru državnemu zboru takoj po njega otvorjenju dotične predloge.

(Na javni risarski šoli) tukajšnje c. kr. obrtne strokovne šole za lesno industrijo se prične pouk v nedeljo, dne 24. septembra. — Javna risarska šola je namenjena samostojnim obrtnikom, njih pomočnikom in sploh vsakemu odraslemu, kdor se zanima za risanje. Začetniki v risanju prično z elementarnimi vajami, bolj izurjenim pa je na razpolago bogata zbirka predlog in modelov iz šolskega inventara. — Pouk je brezplačen. Oglasila sprejema ravnateljstvo.

(Nova okrožnica.) „Corriere di Gorizia“ javi, da bo izdal sveti oče papež Leon XIII. 1. oktobra novo okrožnico o socialnem vprašanju in sklepa: „Okrožnica papeževa imela bo nekako važnost, ker bo narodom v korist vzdržavala brezpogojno nujnost splošnega razoroženja.“ Kako spoštovano piše „Corriere“ o slavnem Leonu, čegar učenost strme občuduje in slavi vesoljni svet!

(Katoliška hierarhija.) Zanimivo statistiko o cerkvenih knezih vsega sveta obseza uradni cerkveni almanah „La Gerarchia Cattolica“ v Rimu za cerkveno leto 1893, ki je bil ravnokar izdan na svetlo. Gledé na odličnost in dostojanstvo so na vrsti takoj za kardinali patrijarhi; zdaj se nahajajo v upravi kardinalov patrijarhati v Benetkah, Lizaboni in Zapadni Indiji. Vsled sklenenega konkordata s Portugalskim razdelil je papež Leon XIII. indijski patrijarhat na dva, in za iztočno-indijski patrijarhat ustanovil je sedež v Goi. Vkupe je dandanes 13 patrijarhatov, 8 latinskega in 5 iztočno-katoliških obredov. V Antijohiji so štiri patrijarhi, in sicer melhitskega, maronitskega, sirskega in latinskega obreda. Tem patrijarhom je podrejeno devet mest. V zapadni Evropi so patrijarhi samo latinskega obreda, in sicer dva, v Benetkah in Lizaboni. Drugi patrijarhi nahajajo se na iztoku, največje število je v turški oblasti. Patrijarha v Carigradu in Aleksandriji sta oba laške narodnosti; v Carigradu stoluje tudi armenski patrijarh; kaldejski patrijarh babilonski stoluje v Mosulu. Najvažnejši patrijarh je jeruzalemski. Nadškofij latinskega obreda je 171. nadškofij iztočnih obredov: armenskega, grško-rumunskega, rusinskega, grško-melhitskega, sirskega, kaldejskega in maronitskega, je vkupe 18. Vseh Rimu podrejenih nadškofij na vsem svetu je 189. Škofij latinskega obreda vkupe 708, iztočnega 53. Vseh kardinalov, patrijarhov, nadškofov in škofov na svetu je — 1054.

(Nesreča.) Danes zjutraj padel je iz četrtega nadstropja petletni sinček hišnega oskrbnika št. 4 na Starem trgu. Smrtno ranjenega so prinesli v bolnico.

(C. in kr. pehotni polk Leopold II. kralj belgijski št. 27) dospe nočoj ob 1/2 11. uri s posebnim vojaškim vlakom južne železnice v Ljubljano, kjer ostane kot posadka mestu Kuhnovec. Polk bo nastanjen v novi vojašnici, jeden batalijon domačega kranjskega polka pa pride v šentpetersko vojašnico. — Polk obstoji že 211 let in je imel v tej dolgi dōbi 11 imeteljev in 52 polkovnikov. V teh 211 letih bili so nastopni imetelji polku: Ottavio conte Nigvelli, fm. (1682—1703); Jeronim baron zum Jungen Johann, fm. (1703—1732); Maksimil. princ Hessen-Kasselški, fm. (1732—1753); Kristof princ Baden-Durlach, fm. (1753—1789); Leopold grof Strassoldo, fml. (1791—1809); Ivan Gabrijel markiz Chasteler de Courcelles, fcm. (1809—1825); Jakob vitez pl. Luxem, fml. (1826—1841); Ljudevit baron Piret de Bihain, fml., od 1841. leta (drugi imetelj od leta 1853) do leta 1862; Leopold I., kralj belgijski (prvi imetelj) od 14. maja 1853. l. do 10. decembra leta 1865; Adolf baron Schiller pl. Herdern, fml. (drugi imetelj) od 30. aprila leta 1862 do 22. maja leta 1874; Leopold II. kralj belgijski (prvi imetelj) od decembra leta 1865 do današnjega dne. — Od leta 1891 do leta 1892 bil je polku polkovnik Aleksander grof Hartenau (bivši bolgarski knez Aleksander), sedanji se imenuje gospod Karol Benoist de Limonet in je postal polkovnik leta 1892. — Izza svojega obstoja stal je polk 264krat proti sovražniku in se je udeležil 100 večjih bojev. V tej dōbi je zgubil polk 104 častnike in 3002 moža. Bóril se je polk, v kojem je častno zastopana slovenska narodnost, na Laškem in Ogorskem, v Schleswig-Holsteinu, v Bosni in Hercegovini leta 1878. Slavne dneve v svoji povestnici beleži polk bitvo pri Magenti (4. junija 1859), ko je polk ustavil 22 batalijonov Francozov pred umikanjem armade naše; ostalo je tadaj na bojnem polju 10 častnikov in 240 mož; 13 častnikov in 309 mož je bilo ranjenih. Polkovnik vojvoda Württemberski prejel je tedaj za svoj junaški čin red Marije Terezije in železne krone 2. razreda, 8 častnikov red železne krone 3. razreda in 30 častnikov vojaški zaslužni križec; moštvo je pa prejelo 124 srebrnih svetinj za hrabrost, in šest zlatih. Dalje se je polk sijajno odlikoval v bitki pri Oeversee v Schleswig-Holsteinu dne 6. februarija leta 1864, kjer je mnogo štirskih rojakov pustilo življenje in kri za domovino in cesarja po gēslu: „Dulce et decorum est, pro patria mori!“ — Junsškemu polku iz sednega zelenega Štajerja kličemo torej ob njega dohodu v belo Ljubljano odkritosrčno: „Dobro došli!“

Narodno gospodarstvo.

Govedarstvo na Kranjskem.

Ministerstvo za kmetijstvo je pričelo izdajati popis avstrijskih govejih pasem („Die österreichischen Rinder Racen“). Celo delo bode izšlo v petih knjigah. V prvi knjigi, ki ima več snopičev, je popisana tirolska in solnograška goved, v drugi pa goved na Dolenjem in na Gorenjem Avstrijskem. V tretji in četrti knjigi, ki pa še niste prišli na svitlo, bode govor o češki, moravski, šlezjski, gališki in bukovinski govedu. Peta knjiga bo obravnavala goveje pasme na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji.

Prvi snopič o Kranjskem je spisal neumorno delavni strokovnjak v kmetijstvu, gospod državni in deželni poslanec Franc Povše, kakor smo že omenjali. Spis nikakor ni suhoparen, marveč silno zanimiv. G. pisatelj ni podal kacega pouka, kako je treba govejo živino oskrbovati, ampak opisuje samo govedarstvo, kakoršno je, ta pa tako obširno in temeljito, da si večje temeljitosti želeli ne moremo. V prvem oddelku kar mrgoli samih števil. Povedano je natančno, koliko hektarov travnikov, njv, gozdov itd. je v vsakem sodnijskem okraju. Gosp. pisatelj našteva natančno za vsak sodnijski okraj posebej vole, krave, bike, teleta; primerja število goved k številu posestev, k množici pridelane krme itd.

Gospod pisatelj je, kakor se lahko iz spisa spozna, prehodil vso Kranjsko, obiskal vse večje graščine in meril živino, na vse strani poizvedoval po množini mleka, povpraševal, s čim in kako živino krmijo in sploh opazoval vse, kar se le opazovati more. Precej obširno govori o sirarstvu v Bohinjski dolini. Omenja pohvalno g. župnika Mesarja, ki si je z osnovanjem sirarnic pridobil neveljivih zaslug za povzdigo blagostanja Bohincev.

Natančno našteva, koliko litrov mleka se je v vsako sirarnico prineslo, koliko kilogramov surovega masla, sira itd. se je iz njega naredilo, za koliko se je prodalo itd. Tudi važnejših sejmov g. pisatelj ni prezrl. Povedal je celó dan sejma in kakšna živina da se navadno goni na dotični sejem. Čuditi

se skoraj moramo, kako da je bilo mogoče, na 103 strani toliko spraviti. Akoravno pa je knjiga pisana živahno, da se lahko bere, kakor kaka povest, vendar me ni razveseljevala. Ta knjiga nam kaže, kako na nizki stopinji je govedarstvo še v marsikaterem kraju.

Tega tudi g. pisatelj pri vsej ljubezni za domačo deželjo ne zakriva, ki jo razodeva povsod v spisu. Odkritost čisto grajska, kar je graje vredno, hvatit zopet, kar je hvale vredno. Govedarstvo bi imelo biti razven zadjarstva za Kranjsko najvažnejša stroka kmetijstva. Jedinu v umnem govedarstvu zamore dobiti ubožani kmet se pomoči. Gorenjska ima lepo, dobro oskrbovano živino, zato so pa Gorenjci tudi veliko bolj trdni, nego Dolenjci in Notranjci, ki imajo večidel le bolj slabotno goved. Pomanjkanjka dobrih plemenskih bikov, slabo oskrbovanje, prezgodnja poraba juvic in junčkov so poglavitni varoki, da nimata dolenjski in notranjski kmet od svoje goveje živine toliko koristi, kakor Gorenjec.

Polagoma se bode že obrnilo na bolje, zlasti sedaj, ki se je začel izvrševati zakon o povzdigi govedarstva. Dosedaj se je trudila največ kmetijska družba za zboljšanje živinoreje. Od leta 1869 do leta 1892 je prepustila kmetovalcem po nizki ceni 607 plemenskih bikov in 453 plemenskih junčev. Razven kmetijske družbe so storili tudi mnogo nekateri graščaki, ki so kupili dobrih bikov in jih prepuščali tudi kmečkim posestnikom. V drugem oziru je pa bilo to slabo. Vsak graščak je vpeljal drugačno pleme, zato je pa goveja živina zlasti po Dolenjskem tako pomešana, da niti najboljši poznavalec ne more vselej povedati, katere pasme da je.

Knjigo g. Poseta naj bi si kupil vsak omikan gospodar, ki ume nemški. Velja sicer 1 gl. 80 kr., kar je gotovo previsoko, zlasti za knjigo, katero izda ministerstvo, vendar bode brez dvojbe mnogo koristila. Zlasti predsedniki kmetijskih podružnic bi jo lahko rabili ter pri zborovanjih marsikaj iz nje povedali pouka željnim udom. Liga + 62.

Društva.

(Sezona 1893/94 slovenskega gledališča v Ljubljani) se prične dne 1. oktobra t. l. „Dramatično društvo“ kot podjetnik slovenskega gledališča v Ljubljani, je ukrenilo vse potrebno, da se bode vršila druga sezona slovenskega gledališča častno za slovensko dramatikino in da bode vsestranski ugajala slavnemu občinstvu. V to svrhu pripravljalo se je celo poletje, preskrbel se je obširen nov in zanimiv dramatični, kakor operni repertoar, ter se je popolnilo lansko izkušeno igralno osebje z novimi močmi. — „Dramatično društvo“ je skrbelo, da se bo zlasti dostojno gojila drama. Vprizorile se bodo izvirne slovenske nove igre, potem igre slovenskega repertoarja sploh in odlični dramatični proizvodi drugih narodov. Izmej premijer posebno omenjamo: Dr. Stolbovo lokalizovano igro „Dolenjska železnica“, Baluckyjevo „Občinski svetovalec“, Simščekovo „Brez boja“, Nevškega „Danševij rod“, Pailleronovo „Miska“, Bozděchovo „Iz dōbe kotiljonov“, Meilhacovo „Mammeli Nitouche“ itd. Na repertoaru so nadalje tudi „Knjižničar“ od Moserja, „Dama s kameljami“ od A. Dumasa, „Razkolnikov“ od Zabeba, „Adrienne Lecouvreur“ od Scribeja, „Kean“ od Dumasa, „Skopuh“ od Mollera itd. Vodstvo drame bo v izkušnih rokah društvenega stalnega režiserja in našega prvega igralca gospoda Borštnika. Angažovani so nadalje: prva slovenska dramatična igralca gospa Borštnik-Zvonarjeva, gospe, oziroma gospodičine: Danilova, Nigrinova, Polakova, Slavčeva itd., potem gg.: Danilo, Verovšek itd., in vrhu tega se je popolnilo osebje z najboljšimi gojenci društvene dramatične šole. — „Dramatično društvo“ bo odkazalo v tej sezoni odlično mesto tudi operi, in to zlasti slovanski. Peli se bodeta slavnoznani Smetanovi operi „Prodana nevesta“ in „Poljub“, Blodekova krasna opera „V vodnjaku“, Bandelnova mična opera „Stari ženin“, velika in sloveča poljska opera „Halka“, nadalje izptujega repertoarja „Cavalleriarusticana“, „Orožar iz Wormsa“, „Marija Rohanska“ itd. Vodstvo opere sta prevzela gosp. kapelnik profesor Gerbič ter operni pevec in režiser gosp. J. Noll. Izmej angažovanega opernega osebja omenjamo prvo dramatično pevko gospodičino Leščinsko, kolorna turno pevko gospodičino Rihovo, dalje gospa Gerbičeva, gospice Nigrinova, Polakova itd., prvega tenorista gosp. Baneša, liričnega tenorista gospoda Pavška, prvega basista Vašičeka, drugega basista gosp. Perdana itd. — Konečno javlja „Dramatično društvo“, da otvori za to sezono predplačo na sedeže in sicer s sledecimi pogoji: 1. Predplača se vzprejme za 40 predstav. 2. Predplača znaša: za parterne sedeže I. vrste 30 gl., za parterne sedeže od II. do III. vrste 28 gl., za parterne sedeže od IV. do VIII. vrste 24 gl., za parterne sedeže od IX. do XI. vrste 18 gl., za balkonske sedeže v I. vrsti 21 gl., za balkonske sedeže v II. vrsti 18 gl., za balkonske sedeže v III. vrsti 15 gl., za galerijske sedeže 9 gl. 3. Predplačilo je poravnati v treh dvomesečnih obrokih naprej. 4. Predplača velja za prvih 40 predstav brez izjeme. Naznanila za predplače se sprejemajo v stari čitalniški trafiki Selenburgove ulice, kjer je na ogled načrt sedežev. — Odbor „Dramatičnega društva.“

(Hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu). Hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ je že opredelilo v svojih poslednjih sednicah program delovanja svojega za bodočo sezono. Mnogovrstne bodo zabave, katere priredi društvo svojim članom. Že 17. novembra bode prvi koncert, a 15. decembra se priredi „Lisinskega večer“, katerega program se bode sestajal zajedno z ouverturo izkjučljivo iz Lisinskega sklada, ki so nabavljene po darežljivosti društvenega pokrovitelja škola Strossmayera za društveni arhiv. To bode krasen večer vsem prijateljem glasbe, ko se bodo iznova slišale produkcije neumrlega glasbenika iz dobe narodnega pokreta hrvatskega. Bil je pa tudi že skrajni čas, da se spravijo na dan ti krasni glasbeni umotvori. Potem bode društvo dalo še dva koncerta v bodočem letu, oba v zvezi s plesnim venčičem. Posebno pa se zagrebško občinstvo zanima za obljubljene nedeljne glasbene jour-fixe, ki se začno za društvene članove 12. novembra t. l. Te glasbene zabave stoje pod upravo posebnega odbora od „Kola“ ter se tako mnogobrojno pohajajo, da je velika dvorana v društveni zgradi že skoraj premala. Ti koncerti trajajo na nedelje popoldne od 5—7 ure ter so pravi duševni užitek za naobraženo občinstvo. Ne bi li se mogli taki glasbeni jour-fixe osnovati tudi v Ljubljani, saj imate dovolj pevskih društev. Razun tega pa se bode izvajala v postnem času novo izvirno glasbeno delo, katero je kot oratorij navlaš za „Kolo“ zložil poznati pesnik Silvij Str. Kranjčević. Le to prekrasno in vrlo dramatično delo, prvo te vrste v hrvatskem pesništvu pod naslovom „Prvi greh“, uglašbuje zaslužni hrvatski maestro Ivan pl. Zajc. Bodi li tudi glasba na onej višini, na katerej stoji to pesniško delo, kar se more pa z izvestnostjo pričakovati, nadjeti se je posebnega užitka. — Uprava „Kola“ pa s tem še ni izpila svojega delovanja. Ona ne smatra, da njena naloga obstoji samo v tem, da svojim članom priredi čim več koncertov in zabav, nego da stori kaj na kulturno-političnem polju. Pred vsem je uvidela potrebo, da ima pevec vedno pri roki zbirko pesem, s katero bi se mogel zgodno poslužiti. Zategadel bode izdalo društvo na svoje stroške tako zbirko, sestojajočo od 150 hrvatskih in slovenskih zborov in četverspevov, v prikladnej obliki in v obsegu kakih 25 tiskanih pol. Potrebno gradivo je že zbrano in vrejeno ter se te dni preda v tisk. — Društvo „Kolo“ je prevzelo tudi na se prenos mrtvih ostankov žrtve iz l. 1845 s pokopališča sv. Jurja, ki se zdaj napušča, na centralno groblje. Ta čin se bode obavil prihodnje leto ter ob enem postavil nov spomenik na omenjeni grob. Načrt spomenika je izdelal arhitekt F. Kondrat. Vrh tega pa misli društvo postaviti še tega leta dva spomenika, enega svojemu artističnemu ravnatelju in hrvatskemu skladatelju Guri Eisenhuthu in hrvatskemu guslarju, umetniku ob enem počastnemu članu „Kola“ Franji Krežmu. Omenimo li še, da je uprava „Kola“ kupila za društveni arhiv zapuščino Lisinskega; da je priposlala hrvatskemu pevskemu društvu „Slavulj“ v Trebinju pripomoč in da je za arhiv samostana frančiškanskega v Dubrovniku in reda dominikanskega na Lakrumu podarila vsakemu 53 hrvatskih zborov po 212 glasov: moramo priznati, da uprava „Kola“ požrtvorno in vestno vrši prevzeta dolžnosti in da lepo ter vsestransko pospešuje svrhu hrvatskega pevkega društva.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je v večerajnji seji sklenila, poročati deželni vladi, da kleparji smejo le izdelke svoje stroke prodajati in da jim je treba prodajo železnih ponav, bakrenih korcev in kuhinjske posode iz porcelana posebej oglašiti pri obrtnem oblastvu. O naredbi, ki zadeva izpite in spričevala za one, ki želé dobiti koncesijo za stavbene obrte, zaslišali so se mojstri-stavitelji, zidarji, kamenarji, tesarji in kladezarji in na podlagi teh izjav se je izrekla zbornica, da je nameravana ministerska naredba primerna. Visoko c. kr. naučno ministerstvo je naznanilo deželni vladi, da se bode leta 1894 na državni obrtni šoli v Gradcu vršil petmesečni tečaj, v katerem bi se učili učitelji risanje za obrtne nadaljevalne šole. V ta tečaj namerava se poslati 7 do 15 učiteljev s Kranjskega. Zbornica se je izrekla, da so ti tečajni učitelji potrebni in se bode dovolilo, kakor leta 1890, nekoliko podpore naučni upravi v ta namen. Zbornica se je izrekla, da se premeni paragraf 4. pravil zadruga črevljarjev v Ljubljani tako, da bo vsorejmnina se povišala od 1 gl. na 3 gl., in § 14., da je zadruga zbor ukrepčen, ako je navzoča tretjina članov. V volilno komisijo je navzovala gospe: Baumgartner, Klein, Krenner, Perdau, Skaberne in Supančič in se izrekla, da z ozirom na še zdaj obstoječe gubernijske in dvorne pisarne naredbe branjeveci niso upravičeni prodajati piva v zaprtih steklenicah. Na prošnjo nekaterih prebivalcev iz Gorenje Straže za dovolitev peterih semnje in občinskega zastopa na Muljavi za dovolitev treh semnje se zbornica z ozirom na druge v bližini obstoječe semnje ni mogla ozirati in se sklenila priporočati, da bi se semnji ne dovolilo. Za znižanje maksimalne tarife za govoje meso v Kamniku se ni mogla izreči, sklenila pa priporočati dež. vladi, da se kavarnarji izločijo iz zadruga gostilničarjev v Ljubljani in ustanove svojo zagrugo. Zbornica je sklenila dalje priporočati prošnjo tržaške zbornice, da bi visoka vlada pospeševala trgovsko pomorstvo. Na vabilo društva za razširjenje kmetij-

skih ved, katero priredi spomladi l. 1894 na Dunaju mejnarodno razstavo, izvoli se za zastopnika v razstavni odbor g. ces. svetnik Murnik. O načrtu zakona, po katerem bi bil trgovinski minister pooblaščen za nekatere vrste domačega in tujega, za domači promet odmenjenega blaga, ki se ali v zavojčkih, ali sicer zavito na drobno prodaja, in glede katerega bi taka odredba v varstvo proti prikrajšanju množine potrebna bila, zaslišavši trgovske in obrtniške zbornice naredbenim potom propisati, da se to blago, če se kupcu ne navaga, nameri ali našteje, le pod izrecnim zaznamovanjem množine — teže, mere, števila — sme prodajati, ali sicer z njim tržiti, — je zbornica zaslišala interesovane kroge in na podlagi njih izjav se izrekla za splošno zaznamovanje množine na blagu, katero se kupcu navaga, nameri ali našteje. To poročilo predložiti je z došlimi izjavami vis. trg. ministerstvu. C. kr. dež. vladi se bode naznanilo, da bode zbornica, kakor za druge obrtne nadaljevalne šole, tudi za to v St. Vidu nad Ljubljano dovolila podpore 50 gl. Konečno se je sklenilo prošnjo goriške zbornice pri vis. c. kr. trgovinskem ministerstvu priporočati, da bi to pri vis. c. kr. finančnem ministerstvu na to delalo, da bi se najprej državni bankovci po 50 gl. iz prometa vzeli in to z ozirom na to, ker je mnogo ponarejenih petdesetakov v prometu.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Valentin Krašovec, posestnik in trgovec v Šent-Petru na Notranjskem	gl. 5—
Jožef Pichler, c. kr. okr. tajnik, v pokoju v Ljubljani, mesečnino za julij, avgust in september po 1 krono	1:50
Ant. Nemeč, kapelan v Šenčurju pri Kranju	5—
Mihael Koželj, kurat v Podkraju	5—
Janez Molj, župnik v Stranjah pri Kamniku	10—
Dr. Martin Matek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnino za september	5—
Josip Zidanšek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnino za avgust in september	10—
Avguštin Sinkovec, kapelan v Žužemberku, mesečnino za julij	5—
Dr. Andrej Karlin, nam. profesor veronauka na c. kr. nižji gimnaziji v Ljubljani, letnino	80—
Janez Brenc, župnik pri sv. Gregorju, mesečnino za september	1—
Janez Adamič, posestnik pri sv. Gregorju, letnino 1 krono	—50
Andrej Malnar, posestnik pri sv. Gregorju, letnino	—36
Jožef Adamič od sv. Gregorja do novega leta	—20
Več posestnikov od sv. Gregorja mesečnino za september	—40
Andrej Plečnik, mestni kapelan v Trnovem v Ljubljani	20—
Srebrnomašniki, obhajajoči dne 13. septembra 1893 v St. Vidu nad Ljubljano petindvajsetletnico svojega dušnopastirskega delovanja, 100 kron	50—
France Kregar, novomeščeni župnik v Javorju nad Loko, 10 fr. v zlstu	4:95
Frančišek Marešič, župnik na Lipoglavem, letnino	20—
Josip Meglič, kurat v Barbani v Istri	1—
Anton Dolinar, župni upravitelj v Lučinah	6:12
Josip Klemenčič, profesor veronauka v pokoju v Ljubljani, mesečnino za september in oktober	10—
Fr. L—r z Notranjskega	5—
Srebrnomašnik iz Istre 5 kron	2:50

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, dne 21. septembra 1893.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 22. septembra. V Galiciji jih je poslednjih 24 ur 14 zbolelo in 14 umrlo za kolero, na Ogorskem 20 zbolelo in 7 umrlo, mej temi so 4 zboleli in 1 umrl v Budimpešti, v Hamburgu jih je 17 zbolelo, 2 umrlo in v Berlinu so 3 zboleli.

Dunaj, 23. septembra. Cesar je imenoval vojvodo Connaughta polkovnim imeteljem husarskega polka št. 4.

Kisek, 22. septembra. Vrhovno vodstvo manevrov se je razšlo. Nadvojvode Albrecht, Rainer, Viljem in Evgen, generali in častniki manevrskega vrhovnega vodstva in razsodniki, ter vojaški atašeji odšli so na Dunaj.

Mohač, 22. septembra. Nemški cesar, kralj saksonski in princ Leopold bavarski in nadvojvoda Leopold odpeljali so se odtod s parnikom „Orient“ v Bogfok. Visoki gostje odšli so od tam v določene lovske okoliše. Vreme je lepo. Visoke goste je spremljal le jeden lovec in jeden nosilec pušk.

Mohač, 23. septembra. V včerajšnjem jutranjem in večernem lovu so ustrelili štiri jelene. Jednega je ustrelil nemški cesar, jednega bavarski princ in dva nadvojvoda Friderik. Nemški cesar je cesarici brzojavno poročil o vspetu lova in da je ustrelil jelena. Saksonski kralj Albert odpotuje v ponedeljek v Višegrad na lov. Potem pa pojde na grad Keszthely kot gost grofa Tasilla Festicsa. Bavarski princ pojde v ponedeljek v Višegrad in v torek obiše cesarico v Gödöle.

London, 22. septembra. Iz Kingsboryja v Indijani se poroča: Dne 22. septembra sta pri Wabortu vkup trčila tovorni in osobni vlak. 11 ljudi je mrtvih in 15 ranjenih.

Buenos-Ayres, 21. septembra. Po došli poročilih iz Brazilije so pri Santosu bile vstaške ladije odbite.

Buenos Aires, 23. septembra. Vstaši blokujejo Santos in so baje vzeli Desterro. Tucumanski vstaši so vdrl v pokrajino Sant Jago in se bojujejo z guvernerjevimi četami.

Umrli so:

22. septembra. Alojzija Ganoni, sodarjeva hči, 2 leti, Opearska cesta 54, kronični katar v črevih.

V bolnišnici:

20. septembra. Marija Starina, delavka, 41 let, naduha.

Tuji.

21. septembra.

Pri **Maliču:** Vitez Raja, dvorni svetnik, s soprogo, in Pamer, trgovec, iz Trsta. — Netto, Werner, profesorja; Biehler, zasebnik; Nissel, Neuhut, gledališka igralca; Odenthal, Heller, Müller, Polz, Kühnel, Geiringer, Quapil, Roesler, Kerschbaumer, Glas, trgovci; Kramar, Rom, potovalec, z Dunaja. — Beer iz Celove. — Hönigman iz Kočevja. — Kren, pék, iz Zagreba. — Pogačnik, sod. pristav, iz Črnomlja. — Jonke iz Ribnice. — Riebolli, potovalec, iz Kranja. — Mihelčič, zasebnik, iz Maribora.

Pri **Slonu:** Weidner, nadzornik; Weiss, tajnik; Gutman; Goldhamer; Krauss, Büchler, gledališki igralci, z Dunaja. — Ipavec, Just, Salosa, Ferluga iz Trsta. — Sposel, trgovec, iz Fürth-a. — Bettelheim iz Vel. Kaniže. — Paul in Ivan pl. Rippittsch, zasebnika, iz Gorice. — Berce, župnik, iz Št. Lamberta. — Weizer iz Grada. — Bolz iz Delnice. — Medved iz Zagorja. — Verne, učiteljica, iz Kamnika. — Hackl, gledališki igralec, iz Kočevja. — Spitz iz Pečuha. — Bertach, asesor, iz Trauenstein-a.

Pri **Jutnem kolodvoru:** Končar iz Žalea. — Albach iz Temešvara. — Tauboret, trgovec, in Rauber iz Gorice.

Pri **avstrijskem caru:** Cukjati iz Št. Gotarda. — Hribar, učitelj, iz Postojine.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	znakomera v mm	toplomera po Celsiusju			
22. 7. u. zjut.	732.6	14.2	sl. vzh.	jasno	0.30
2. u. pop.	732.0	21.4	sl. jzap.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	732.8	17.6	sl. vzh.	del. oblač.	
Srednja temperatura 17.7°. za 3.9° nad normalom					

Tržne cene v Ljubljani

dne 23. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeni-a. m. st.	7 70	Speh povojen, kgr.	— 68
Rež,	6 —	Sarovo maslo, "	— 84
Ječmen,	6 —	Jajce, jedno	— 2
Oves,	6 40	Mleko, liter	— 10
Ajda,	8 40	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	6 —	Telečje	— 58
Koruz,	5 90	Svinjsko	— 64
Krompir,	3 20	Koštranovo	— 36
Leča, hktl.	12 —	Pišanec	— 45
Grab,	12 —	Golob	— 18
Fizol,	9 —	Seno, 100 kgr.	2 35
Maslo,	1 08	Slama,	2 67
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 50
Speh svet.	— 64	" mehka, "	4 80

Zahvala. 473 (1)

Za mnoge dokaze srčnega sočutja in za udeležbo pri pogrebem sprevedu dne 20. septembra naše ljube matere, stare matere in tete

Helene Berdavs

izrekamo posebno gg. administratorju, kapelanu in bogoslovcem, dalje vsem sorodnikom, znancem in prijateljem svojo odkritosrčno in iskreno zahvalo.

V Dobrepoljah, dne 22. septembra 1893.

Žalujoča rodbina Berdavs.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani sprejme

učenca,

ki je poštenih, krščanskih starišev ter dovršil nekoliko razredov gimnazije.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega piva. — Naročila na pivo v sodčkih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-19)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito kegljišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

Ured tudi iz Poljske ulice.

Na prodaj je

hiša in posestvo

v Žužemberku.

Hiša je jednonadstropna, stoji ob deželni cesti v Rudolfovo prav blizu nove zgradbe za okrajno sodišče. Zraven sta dva vrta, gospodarska poslopja; tudi zemljišče (njive, travniki, gozd in pašniki) je vkup v izmeri nad 10 oralov. Vse vkup prodá se za primerno nizko ceno.

Ponudbe dr. Rupertu Bežku, c. kr. notarju v Žužemberku. 461 3-3

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz), ulica Morelli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji staveli.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine prosto. 3 36-27

Krasen

harmonij

s 13 spremeni, eno leto rabljen in za izvrstnega spoznan, je na prodaj za 200 glđ.

Kjé, pové vredništvo „Slovenca“. 466 3-1

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Brielju in Tunisu. 324 13

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspešno dietetično sredstvo, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izborno pospešuje.

Izdovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nove, po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nove. Poštino plača vedno naročnik. Cena ani steklenici 10 novcev.

Oddá se služba cerkovnika in organista

v Št. Jurju pri Šmariji na Dolenjskem.

Župnijski urad v Št. Jurju pri Šmariji.

Janeza Dogan-a mizarški obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 glđ. do 40 glđ., madrace na peresih 10 glđ., dratene madrace 8 glđ. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franco. 36 (30-20)

Največja izbena Lepa oprava Najnižje cene

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško ostrico;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 kom. amer. patent-srebrn. jedilnih žlic kavinih
- 12 " " " " " "
- 1 komad amer. "patent"-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. patent-srebr. kuplo za jajca
- 6 kom. angl. Viktorija čašic za podklado,
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor

44 komadov vkup samo gl. 6.60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40—ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6.60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inzerat ne temelji na 56 (3-3)

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka zneska, in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno ženitno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v glavni agenturi zjedinenih ameriških tovarn patent-srebra

A. Hirschberga

na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se pošlje svota naprej.

Čistilni prašek 10 krajcarjev.

Pristen le z zraven natisneno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892. Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurmbrandu Vaše garniture ter se prepričal o nje lepoti in cenosti. Jožef Forst, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljativjo izredno zadovoljen, nadkrilila zratno moje dričakovanje. Stotnik Cz., plackomanda.

Sargove glycerinske specialitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvorni svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zobe Thomas na Dunaju. Meister v Gotthi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kopicah, blanjičah in škatljicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Tekoče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. — Glycoblazol (sredstvo za pospeševanje rasti las). — Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. — Toiletni glycerin — Lysol-milo in toaletno Lysol-glycerin milo. Mlečno milo itd. itd. (539) 11-10

KALODONT, zdravstvenooblastveno pre-skušena zobna crème.

F. A. Sarg-a sin & comp.,

c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Licitacija lož. 467 3-2

V svrhu zakupne oddaje lož v deželnem gledališču za sezono 1893/94 vršila se bo

licitacija

v torek dne 26. septembra 1893. l. v gledališču, in sicer dopoldne ob 10. uri za nemške, popoldne ob 1/3. uri pa za slovenske predstave.

Dražbeni pogoji so razgrnjeni na vpogled v deželni pomočni pisarni med 11. in 12. uro dopoldne.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 19. septembra 1893.

Št. 1025.

Razglas.

459 3-2

Potom minuendne dražbe oddá se

zgradba novega zidanega mostu čez Bistrico v Kamniku.

Stroški proračunjeni so na 17.500 glđ.

Pismene ponudbe, katerim je priložiti jamčevine 1750 glđ., vložiti je

do 14. oktobra 1893 do 11. ure dopoldne

pri mestnem županstvu v Kamniku, kjer leže na razgled tudi dotični načrti, proračuni in stavbeni pogoji.

Mestno županstvo Kamnik,

dne 12. septembra 1893.

Močnik s. r.,
župan.

Brata Eberl,

338 26-12

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšje tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 glđ. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trvdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljšje priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-46

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katero ima v največji izbi v zalogi

France Čuden,

urar v Ljubljani,

Veliki trg 25.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stolalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 26

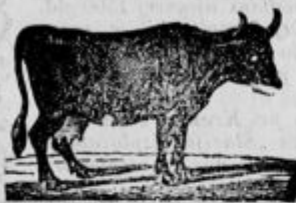
Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franko na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Cvet za konje.

Najboljšje mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, otrpenju v v boku, v križu, otekanju nog, mehurljih na nogah itd. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 glđ., 5 steklenice samo 4 glđ.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 24

lekarni Trnkóczyja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najnižje cene in najboljšje blago.

Najnižje cene in najboljšje blago.

Najboljšje in najceneje

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, cement, okove itd. pri

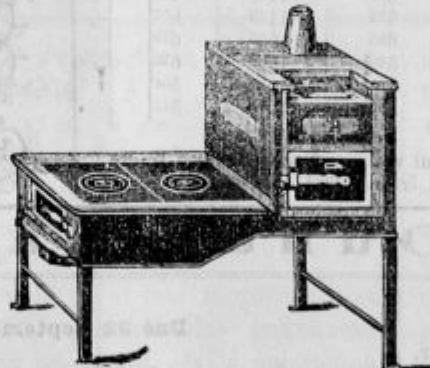
Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

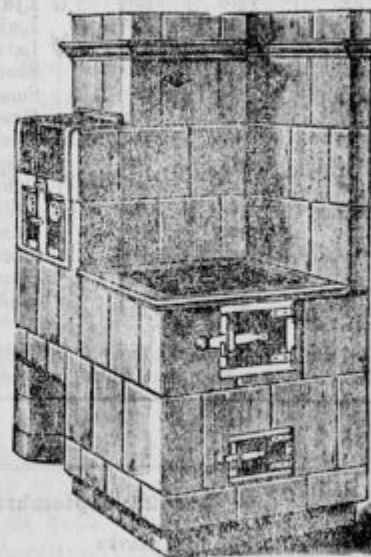
Mestni trg 10.

ZALOGA

272 21
nagrobnih križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.

Seb. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-39

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Pona-redeb se skrbno izogibaj. — 1/2, kile 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

V letu 1838. v Trstu osnovana
e. k. privileg.
zavarovalna družba
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,
katere
generalnega zastopa pisarne
na Dunaju 53 12-4

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,
in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih
avstro-ogerske države
zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,
zavaruje po najnižjih cenah proti
požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje člo-
veško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri
najemnini vsled požara ali razpoka.
Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi
leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče
modro, sivo in olivno, po gld. 5-50, 6-—, 7-
8-—, 9-—, 10-— in višje po vsaki čeni do 20 gld

Anton Obreza,
tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje
otročjih vozičkov. 537 50-46

Solide, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega ma-
sivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borovnica.
(230 52-22)

Vozni red železnice Ljubljana j. k. — Kočevje

0. 2211/2311 0. 2213/2313 0. 2215/2315			Postaje	0. 2312/2212 0. 2314/2214 0. 2316/2216		
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.		1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.
625	1200	610	iz Ljubljane j. k. . . v	810	101	846
6-6	1211	621	Ljubljane Dol. žel.	800	1251	836
648	1223	633	Lavrice p.	748	1239	834
655	1231	640	Škofljice	741	1232	817
708	1244	653	Šmarja — Sapa . .	728	1218	804
718	1253	702	Grosuplja	719	1209	755
734	109	714	Predola p.	702	1153	738
743	118	728	Čušperk	653	1144	729
802	137	747	Dobropolja	638	1129	713
814	149	759	Velikih Lasč	622	1113	657
831	206	816	Ortneka	605	1056	640
848	223	833	Ribnice	548	1039	623
915	250	900	Stare Cerkev p. . . .	521	1012	558
923	258	908	v Kočevje iz	512	1003	547

Pojasnilo znamenj. p. Postajališče. — 0. Osební vlak. -- Nočna doba od 6. ure
zvečer do 5. ure 59 minut zjutraj označena je z navpičnimi črtami (600 — 550).

Radi preselitve kamnoseške obrti razprodam svojo veliko, izborno zalogo nagrobnih spomenikov

(467) 50% ceneje ko vsak drugi kamnosek. (3-1)
IGNACIJ ČAMERNIK sedaj poleg mesarskega mostu v Ljubljani,
potem Poljske ulice 49 nasproti učiteljsku.

'SLAVIJA'

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah
mnogo ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavija“ imajo brez posebnega priplačila
pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%,
25% in jedno leto celó 48%.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez dvajset
milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poro-
štvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, doka-
zujejo naslednje

primere:

1. Helena Arbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je
dné 5. maja 1884. Do svoje smrti dné 15. februarija 1885 splačala je
32 gld. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim
dedičem 1000 gld.
2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval
se je dné 30. januarja 1875. Do svoje smrti dné 11. februarija 1891
uplačal je 1352 gld. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegovej
izplačala 3000 gld.
3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se
je dné 10. decembra 1871. Do svoje smrti dné 8. febr. 1885 uplačal
je 1393 gld. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovej rodbini
3000 gld.
4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dné 30. no-
vembra 1878. Dasi je do svoje smrti dné 14. julija 1880 uplačal le
80 gld. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gld.
5. Marija Lenčkova, posestnica na Blanici ob Savi, zavarovala
se je dné 5. maja 1870. Ko je umrla dné 24. maja 1882, izplačala je
banka „Slavija“ dedičem njenim 5000 gld., dasi je bilo uplačane zava-
rovalnine le 2292 gld. 16 kr.
6. Ivan Vlah, posestnik v Jušičih, zavaroval se je dné 25. no-
vembra 1888 za 1000 gld. in dné 30. aprila 1890 zopet za 1000 gld. Na
obe zavarovanji splačal je do svoje smrti dné 13. januarja 1892 vsega
skup 192 gld. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“
2000 gld.
7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zava-
roval se je dné 30. junija 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dné 26. janu-
varja 1891 uplačal je 381 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala
dedičem 1000 gld.
8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se
je dné 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dné 10. aprila 1892 uplačal
597 gld. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegovej 1500 gld.
9. Andrej Velikanje, gostilničar v Ilirskej Bistrici, bil je zava-
rovan od 15. dné maja 1880 do 3. dné junija 1887 in je v tej dobi
uplačal 364 gld. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegovej izpla-
čala vdovi 1000 gld.
10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranju, zavarovala
se je dné 20. aprila 1884 za 1000 gld. in banka „Slavija“ izplačala je
njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dné 21. septembra
1892 uplačala le 241 gld. 20 kr.
11. Ernesta Jelušičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu,
bila je zavarovana od 5. februarija 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v
tem času uplačala 187 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala nje-
nemu soprogu 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke „Slavije“

v Ljubljani

120 25-16

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Dunajska borza.

Dné 23. septembra.		Dné 22. septembra.		4% srečke dunajske parobrodne družbe 137 gld. — kr.	
Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 45 kr.	Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 40 kr.	Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 50
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 10	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . 10	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50
Zlata renta 4%, davka prosta	119 . 50	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 . 50	Salmove srečke, 40 gld.	69 . —
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 70	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	182 . —	Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 . —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 . —	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 . —	Ljubljanske srečke	24 . 75
Kreditne akcije, 160 gld.	337 . —	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 70	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 . 10
London, 10 funtov strl.	125 . 85	Zastavna pisma	101 . 10	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2877	— . —
Napoleonond (20 fr.)	9 . 98	Kreditne srečke, 100 gld.	195 . —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 . 25
esarski cekini	— . —	St. Genois srečke, 40 gld.	67 . 75	Papirnih rubežev 100	131 . —
Nemških mark 100	61 . 85				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšeja dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.